

Lausunto

29.04.2022

Asia: VN/20245/2021

Lausuntopyyntö koskien hallituksen esitystä eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleiset huomiot

SOSTEn jäsenistö koostuu järjestöistä, joista monet joutuvat soveltamaan hankintalakia hankintayksikköinä saamansa julkisen tuen perusteella ja osa toimii myös palveluntuottajina osallistuen tarjoajina julkisia hankintoja koskeviin tarjouskilpailuihin. SOSTEn jäsenet edustavat sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttäjiä, joille palvelujen hyvän laadun varmistaminen on ensisijaisen tärkeää.

Näistä lähtökohdista SOSTE pitää erittäin tärkeänä pyrkimystä laadukkaisiin ja vastuullisiin hankintoihin. Käsillä oleva lakiesitysluonnos ei kuitenkaan tuo tähän sanottavaa lisäarvoa. Sen sijaan lakiehdotukseen sisältyvät tulkinnanvaraisuudet ja ristiriitaisuudet olisivat omiaan vaikeuttamaan lain soveltamista ja lisäämään hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Koska etenkin pienten hankintayksiköiden ja tarjoajien näkökulmasta keskeiseksi koettu pulma on juuri lain soveltamisen vaikeus ja työläys, lakimuutokset eivät veisi kehitystä oikeaan suuntaan.

SOSTE katsoo, että hankintalakiin on syytä tehdä alla säännöskohtaisissa kommentteissa esitetyt tekniset korjaukset 80 §:n 1 momenttiin, 88 §:n 4 momenttiin ja 150 §:n 1 momenttiin. Lisäksi pakollisiin poissulkemisperusteisiin tulee lisätä lakiluonnosesityksessä mainitut vakavat ympäristörikokset ja mahdollistaa kansallisista hankinnoista ilmoittaminen yhdellä tai useammalla hankintayksikön valitsemalla kielellä. Muilta osin esitystä ei ole syytä viedä eteenpäin.

Säännöskohtaiset kommentit

2 § Lain tavoitteet

2 §:n nykyisen 1 momentin mukaan lain tavoitteena on mm. tehostaa julkisten varojen käyttöä ja edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä. Muutosehdotuksessa listaan ”kestävien” hankintojen jälkeen ehdotetaan lisättäväksi ”ympäristöystävälliset” hankinnat.

Perustelujen mukaan näin muutetussa momentissa todettaisiin aiempaa selkeämmin, että hankintayksiköiden tulisi toteuttaa hankintansa ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen. Perusteluissa sanotaan edelleen, että ympäristö- ja sosiaalisilla näkökohdilla tarkoitettaisiin erityisesti hankintadirektiivin 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita, joita ovat ympäristö-, sosiaaliset ja työoikeudelliset velvoitteet. Perustelut ovat ristiriidassa ehdotetun pykälätekstin kanssa, johon lisättäväksi ehdotetaan vain ”ympäristöystävälliset hankinnat”, ei sosiaalisia saati työoikeudelliset velvoitteet huomioivia hankintoja.

Pykälän nykyisessä 1 momentissa on jo tuotu esiin, että tavoitteena on edistää kestävien hankintojen tekemistä. ”Kestävyydellä” terminä viitataan vakiintuneesti ja YK:n Agenda 2030 toimintaohjelman mukaisesti ekologiseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen kestävyYTEEN. Epäselvää on, eroaako ympäristöystävällisyys jotenkin ekologisesta kestävyYdestä ja miksi juuri sitä tulisi perustelutekstistä poiketen painottaa enemmän kuin esimerkiksi sosiaalista kestävyYttä tai sosiaalisia näkökohtia.

Lisäksi pykälän 2 momentissa todetaan jo nyt, että hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimensa [...] ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen. Tätä vasten ei ole selvää, miksi ehdotettu lisäys olisi tarpeen. Jos sitä kuitenkin pidetään tarpeellisena, SOSTE katsoo että momenttiin tulee lisätä sosiaaliset näkökohdat huomioivat hankinnat. Perustelu- ja pykälätekstit tulee saattaa toisiaan vastaaviksi.

59 § Velvollisuus käyttää EU-vakiolomakkeita ja yhteistä viitenimikkeistöä (CPV)

59 §:n 1 momenttiin ehdotettu muutettu lause on puutteellinen, siitä puuttuu sanoja.

Ehdotetun uuden 3 momentin mukaan valtiovarainministeriö voisi antaa määräyksiä hankintamenettelyssä ilmoitettavista tiedoista sekä ilmoittamisessa käytettävistä vakiolomakkeista, ilmoitusten sisällöstä, julkaisemisesta ja muista hankinnasta ilmoittamiseen liittyvistä seikoista, joita hankintadirektiivissä, oikeussuojadirektiivissä ja kansallisesti edellytetään.

Perusteluissa todetaan, että säännösmuutoksella saatettaisiin kansallisesti voimaan Euroopan komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/1780 ja että valtiovarainministeriö voisi antaa määräyksiä yksityiskohtaisemmin uusista sähköisistä hankintojen ilmoittamisen tietokentistä sekä sähköisistä ilmoituslomakkeista. Kyseessä olevat muutokset olisivat teknisiä ja tultaisiin toteuttamaan direktiivin sallimissa rajoissa.

SOSTE huomauttaa, että EU:n asetukset ovat jäsenmaassa välittömästi ja sellaisenaan sovellettavaa oikeutta ilman mitään valtion sisäisiä toimeenpanotoimia. Jäsenvaltio ei saa antaa kansallista normistoa asetuksen soveltamisalalla, ellei asetus nimenomaisesti edellytä tarkempien kansallisten täytäntöönpanosäädösten antamista.

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/1780 10. johdantokappaleen mukaan tarkoituksena on jättää jäsenvaltioille ja niiden viranomaisille joustovaraa ohjelmistojärjestelmien käyttöönotossa. Erytisesti asetuksessa vahvistetut kentät olisi voitava esittää missä tahansa järjestyksessä ja millä tahansa tunnuksilla, kunhan tunnusten merkitykset vastaavat asetuksessa vahvistettuja kuvauksia. Kenttiä, jotka asetuksen mukaan ovat EU:n tasolla valinnaisia, ei tarvitse esittää loppukäyttäjille lainkaan (eli ostajien ei tarvitse nähdä niitä eikä täyttää niitä) tai niitä saatetaan päinvastoin edellyttää pakollisina kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla. 59 §:n ehdotettu uusi 3 momentti vaikuttaisi menevän tätä pidemmälle.

SOSTE esittää perustelujen ja ehdotetun uuden 3 momentin tarkistamista sen varmistamiseksi, että niissä pitäydytään asetuksen määrittämissä rajoissa.

60 § Hankintailmoitusten julkaiseminen ja 101 § Hankinnasta ilmoittaminen

Hankinnoista ilmoittamisesta säädetään hankintadirektiivin 51 artiklan 3 kohdassa, jonka mukaan ilmoitukset on julkaistava hankintaviranomaisen valitsemalla yhdellä tai useammalla unionin toimielinten virallisella kielellä.

Lakiesitysluonnoksen mukaan hankintailmoitukset on ”toimitettava julkaistavaksi [...] käyttäen niille 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakiolomakkeita siten, kun kielilaissa (423/2003) säädetään” (60§) ja ”Ilmoitus voidaan julkaista samanaikaisesti sekä suomen että ruotsin kielellä siten, kuin kielilaissa säädetään.” (101 §)

SOSTE ei kannata ehdotusta. Viittaukset kielilakiin ovat epäselvät, koska kielilaissa ei säädetä mitään vakiolomakkeiden käytöstä eikä hankintailmoituksista. Pykälätekstien muotoilu on velvoittava, mutta perustelujen mukaan ehdotuksilla varmistettaisiin se, että hankintailmoitukset voitaisiin laatia kielilain tavoitteiden mukaisesti ja että hankintayksikkö voisi julkaista hankintailmoituksen tai

tarjouspyynnön molemmilla kansalliskielillä. Perustelujen muotoilut ilmentävät siis vapaaehtoisuutta. Pykälät koskevat vain hankinnoista ilmoittamista, mutta 60 §:n perustelutekstin mukaan kielilain mukainen velvollisuus kielilain noudattamiseen koskisi ilmoittamisen lisäksi koko hankintamenettelyä.

Lakiesitysluonnoksen luvussa 2.6 viitataan Suomen Kuntaliitto ry:n Julkisten hankintojen neuvontayksikön (JHNY) työ- ja elinkeinoministeriölle laatimaan kaksikielisyyttä koskevaan selvitykseen, joka valmistui alkuvuodesta 2021. Selvityksen ja siinä viitatus oikeusministeriön vuonna 2007 antaman lausunnon mukaan hankintayksiköllä on kielilain ja hankintalain säännösten valossa lähtökohtaisesti mahdollisuus päättää kielestä tai kielistä, joilla tarjouspyyntö tai hankintailmoitus laaditaan. Oikeusministeriön mukaan kielilaissa säädetyt kielelliset oikeudet ymmärretään lähinnä yksityishenkilöiden oikeuksiksi. Lain 11 §:n mukaan oikeushenkilöillä, kuten tarjouskilpailuun osallistuvilla yrityksillä, on kuitenkin soveltuvin osin sama oikeus kuin yksityishenkilöillä käyttää omaa kieltään. Viranomaisen on harkittava millä kielillä hankintailmoitukset ja tarjouspyynnöt julkaistaan ottaen kielilain säännökset huomioon tässä harkinnassaan. Esimerkiksi pienten yksityisyriyten tai yksittäisten elinkeinonharjoittajien yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien takaamiseksi voi olla olennaista, että hankintailmoitus tai tarjouspyyntö julkaistaan molemmilla kansalliskielillä.

Sekä hankintayksiköt että tarjoajat suhtautuivat selvityksessä kielteisesti siihen, että hankintalainsäädännössä säädettäisiin pakollisesta kaksikielisyydestä hankintamenettelyissä. Siksi selvityksessä ei suositeltu tätä. Sen sijaan siinä suositeltiin hankintalain muuttamista niin, että hankintayksikkö voisi julkaista kansallisia hankintailmoituksia myös (ainakin) englanninkielisinä, samasta kansallisesta hankintailmoituksesta voisi julkaista (ainakin) kaksi kieliversiota (101 §) ja myös EU:n vakiolomakkeisiin perustuvista Hilma-ilmoituksista voisi julkaista (ainakin) kaksi kieliversiota (60 §).

SOSTE kannattaa sitä, että hankintailmoituksia voitaisiin julkaista yhdellä tai useammalla hankintayksikön harkintansa mukaan valitsemalla EU:n virallisella kielellä. Hankintailmoitukset.fi sivustoa (HILMA) tulisi kehittää tämän mahdollistamiseksi.

SOSTE ei kannata pakollista kaksikielisyyttä hankintamenettelyissä, koska se todennäköisesti johtaisi hankintayksiköissä merkittävään kustannusten kasvuun ja eri kieliversioiden eroavaisuuksista koituvien oikeudellisten pulmien lisääntymiseen.

78 § Alihankkijoiden poissulkeminen ja 80 § Pakolliset poissulkemisperusteet (2, 3 ja 4 momentti)

Ehdotetun 78 §:n uuden 2 momentin mukaan alihankkijan poissulkemiseen sovellettaisiin hankintalain 82 §:n säännöksiä ehdokkaan tai tarjoajan korjaavista toimenpiteistä. 80 §:n 2, 3 ja 4 momentteihin tehtävien lisäysten mukaan momenteissa kuvattuja poissulkemisperusteita

sovellettaisiin ehdokkaiden ja tarjoajan lisäksi myös näiden alihankkijaan. Perustelujen mukaan tarkoitus on selkeyttää voimassa olevan lain tulinnanvaraisuutta alihankkijoiden poissulkemisen osalta.

SOSTE katsoo, että selkeyttäminen on tarpeen, mutta ei luonnoksessa esitetyllä tavalla. Hankintadirektiivin 71 artiklan 6 kohdan b alakohdan mukaan, jos alihankkijaa koskee pakollinen poissulkemisperuste, hankintayksikön on vaadittava, että tarjoaja korvaa alihankkijan; jos alihankkijaa koskee harkinnanvarainen poissulkemisperuste, hankintayksikkö voi vaatia tai jäsenvaltio voi vaatia sitä vaatimaan, että tarjoaja korvaa alihankkijan. Nykyinen hankintalain 78 § vastaa tätä direktiivin säännöstä.

Sen sijaan vuonna hankintalakiin 2021 tehtyjen ja edelleen nyt ehdotettujen lisäysten mukaan hankintayksikön tulisi suoraan soveltaa poissulkemisperusteita alihankkijaan. Suhde direktiivin 71 artiklan 6 b kohtaan ja hankintalain 78 §:ään on epäselvä. Hankintamenettely on hankintayksikön ja ehdokkaan tai tarjoajan välinen ja tarjoaja vastaa alihankkijan osuudesta kuin omastaan. Alihankkija ei tee tarjousta tarjouskilpailussa – siksi voidaan kysyä, miten hankintayksikkö voi sen sulkea kilpailusta pois.

Poissulkemisperusteiden suora sovellettavuus alihankkijoihin herättää myös kysymyksen hankintalain oikeussuojakeinojen sovellettavuudesta. Onko alihankkijalla asianosaisasema? Koskeeko alihankkijaan kohdistunut poissulkemispäätös tarjoajaa 145 §:n tarkoittamalla tavalla? Onko ratkaisulla sellainen vaikutus ehdokkaan tai tarjoajan asemaan, että se muodostaisi 146 §:n tarkoittaman valitusperusteen? Olisiko hankintayksikön alihankkijaa koskevan poissulkemispäätöksen perustella valitusoikeus tarjoajalla vai alihankkijalla vai molemmilla?

SOSTE katsoo, että säännökset, joilla hankintayksiköt veloitetaan/veloitettaisiin soveltamaan poissulkemisperusteita suoraan alihankkijoihin eivät ole hankintasäätelyn systematiikan mukaisia ja tuottaisivat enemmän ongelmia kuin ratkaisuja. Siksi SOSTE ei kannata edellä mainittuja muutoksia 78 ja 80 §:iin. SOSTE myös ehdottaa, että vuonna 2021 80 §:n 1 momenttiin ja 88 §:n 4 momenttiin lisätyt maininnat alihankkijoista poistetaan. Näin ratkaistaisiin myös 88 §:n 1 ja 4 momenttien välinen ristiriita (1 momentin mukaan pyydettävät todistukset ja selvitykset koskevat valittua tarjoajaa, mutta 4 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä myös alihankkijan toimittama rikosrekisteriotte).

Jos hankintayksiköt halutaan velvoittaa huolehtimaan siitä, että hankinnoissa ei käytetä alihankkijoita, joiden poissulkemiseksi on olemassa 80 §:n mukaisia perusteita, keino tähän on 77 ja 78 §:ien velvoittavuuden lisääminen. Tällöin tulee kuitenkin huomioida, että rikosrekisteriotteiden toimittaminen ja tarkastaminen kaikkien alihankkijoiden osalta lisäisi merkittävästi niin hankintayksikköjen, tarjoajien kuin alihankkijoidenkin työmäärää. Esitysluonnoksen vaikutusarvioinnissa tätä ei ole huomioitu lainkaan. Vaikutusarviointi on muiltakin osin puutteellinen.

SOSTE katsoo, että ennen kuin hankintayksiköt veloitetaan selvittämään kaikkien julkisten hankintojensa kaikki alihankkijat ja näihin mahdollisesti soveltuvat pakolliset poissulkemisperusteet (mihin esitysluonnoksella tähdätään), tästä koituvista kustannuksista ja saavutettavista hyödyistä tulee tehdä perusteellinen arvio. Samassa yhteydessä tulee selvittää, olisiko mahdollista ja tarkoituksenmukaista rajoittaa hankintayksiköiden mahdollinen poissulkemisperusteiden selvittämisvelvollisuus vain osaan alihankkijoita, kohdentuen esimerkiksi joihinkin riskialttiiksi arvioituihin aloihin tai vain tietyn suuruusluokan hankintoihin, jolloin selvittämisen kustannuksilla saavutettaisiin suurin hyöty.

Rikosrekisteriotteiden sähköinen saatavuus helpottaisi tilannetta. Se on ollut hankintayksiköiden toiveissa aina nykyisen hankintalain voimaantulosta saakka ja myös eduskunnan talousvaliokunta painotti mietinnössään TaVM 12/2021 asiaa koskevan säädösvalmistelun pikaisen toteuttamisen tärkeyttä. Alihankkijoiden pakollisten poissulkemisperusteiden mahdollinen selvittämisvelvollisuus olisikin perusteltua kytkeä rikosrekisteriotteiden sähköiseen saatavuuteen.

80 § Pakolliset poissulkemisperusteet (2 momentti)

Uutena pakollisena poissulkemisperusteena 80 § 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi rikoslain 48 luvun 1 §:n ympäristön turmeleminen, 48 luvun 2 §:n törkeä ympäristön turmeleminen, 48 luvun 5 §:n luonnonsuojelurikos sekä 48 luvun 5a §:n törkeä luonnonsuojelurikos. Perustelujen mukaan lisättäviksi tulisivat tosin vain törkeä ympäristön turmeleminen ja törkeä luonnonsuojelurikos. Siten lain laatijan tarkoitus jää epäselväksi. Pykälä- ja perustelutekstit tulee saattaa yhdenmukaisiksi.

SOSTE kannattaa lakiesitysluonnoksessa mainittujen vakavien ympäristörikosten lisäämistä pakollisiin poissulkemisperusteisiin. Se, että hankintayksikön tulee saada tarvittava tieto rikosrekisteriotteista, voi edellyttää rajoittumista rikosten törkeisiin tekemuotoihin.

93, 106 ja 122 § Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Pykäläluonnoksissa ehdotetaan muutettavaksi kokonaistaloudellisen edullisuuden määritelmää. Perustelujen mukaan tarkoitus on korostaa aiempaa enemmän laadun merkitystä tarjousten valintaperusteena.

Nykyisessä laissa kokonaistaloudellisen edullisuuden määritelmä on selkeä ja ytimekäs: ”Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras.” Määritelmä vastaa hankintadirektiivissä

säädetyt hankintasopimuksen tekoperusteita, joita ovat hinta, kustannustehokkuus ja paras hinta-laatusuhde.

Lakiesitysluonnoksessa määritelmä esitetään muutettavaksi kuuluvaksi näin: ”Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta hinta-laatusuhteeltaan paras tai kustannuksiltaan edullisin. Kokonaistaloudellisesti edullisin voi myös olla sellainen hinnaltaan edullisin tarjous, joka täyttää

hankintayksikön hankinnan kohteelle sekä tarjoajalle asettamat vaatimukset.”

SOSTE ei kannata määritelmän muuttamista. Nykyistä mutkikkaampi ilmaus on omiaan hämärtämään direktiivistä johtuvan määritelmän sisältöä ja lain systematiikkaa. Jo nyt hankintayksikkö voi asettaa sekä hankinnan kohteelle että tarjoajille vaatimuksia kaikilla niillä tavoilla, joita pykäläehdotuksen perusteluissa kuvataan. Hankintayksikkö on myös aina velvollinen hylkäämään ne tarjoukset ja sulkemaan pois tarjouskilpailusta ne tarjoajat, jotka eivät täytä niille asetettuja vaatimuksia. Koska hankintayksikön ei ole ylipäätään mahdollista valita sellaista hinnaltaan edullisinta tarjousta, joka ei täytä hankintayksikön kohteelle sekä tarjoajalle asettamia vaatimuksia, vaatimusten kytkeminen esitetyllä tavalla valintaperusteisiin on harhaanjohtavaa.

123 § Hankintaa koskeva päätös

Pykäläluonnoksessa ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan hankintayksikön tulisi hankintapäätöksessä perustella, kuinka hankinnassa on huomioitu laatuun liittyvät vaatimukset. SOSTE ei kannata muutosta. SOSTE katsoo, että hankintayksiköiden hallinnollisen taakan lisäämisen sijaan laadukkaiden hankintojen tekemistä voidaan edistää tehokkaammin sääntelyä selkeyttämällä, osaamista kehittämällä, tuella ja neuvonnalla sekä hyvien hankintakäytäntöjen aktiivisella jakamisella.

130 § Poikkeukset odotusajan noudattamisesta

130 §:n 3 kohta, jossa säädetään, että dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävässä hankinnassa ei tarvitse noudattaa 129 §:ssä säädettyä 10 päivän odotusaikaa ennen sopimuksen tekemistä, esitetään kumottavaksi. Perustelujen mukaan säännös on valvontadirektiivin (89/665/ETY) vastainen. Perusteluissa nojaututaan oikeuskäytäntöön (MAO 332/20), jossa markkinaoikeus totesi valvontadirektiivin automaattisen suspension koskevan myös dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtäviä EU-kynnysarvon ylittäviä hankintoja, joissa ei ole velvollisuutta noudattaa odotusaikaa. SOSTEn näkemyksen mukaan tämä ei tarkoita sitä, että 103 §:n 3 kohta olisi valvontadirektiivin vastainen ja tulisi kumota, vaan asia on ratkaistavissa lisäämällä 103 §:n 1 ja 3 kohtia koskeva viittaus 150 §:n 1 momenttiin. SOSTE ei kannata ehdotettua muutosta.

Lopuksi

Nykyisessä ilmastonmuutoksen, resurssipulan ja ennakoimattomien taloudellisten haasteiden (pandemia, Ukrainan sota) vaivaamassa yhteiskunnassa julkisten hankintojen laadukkuuden ja sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävyuden vaatimus korostuu entisestään. Tulee kuitenkin huolellisesti harkita, millä keinoin tavoitteeseen parhaiten päästään. On huomioitava, että mitä enemmän hankintalakiin kirjataan erilaisia vaatimuksia, sitä monimutkaisemmaksi laki ja sen soveltaminen tulee. Tällöin hankintayksiköiden huomio kiinnittyy pakostakin aina enemmän hankintaprosessiin sisältövaatimusten sijaan, mikä altistaa heikommalle laadulle. Kuormittuvat prosessit syövät sekä hankintayksiköiden että tarjoajien resursseja.

Voimassa oleva hankintalaki ei aseta esteitä laadukkaiden ja kestävien hankintojen tekemiseen. Avain niiden toteutumiseen on hankintayksiköiden halu ja osaaminen. Siksi hankintalain lisävaatimusten sijaan tulisikin keskittyä lain soveltamiseen. Jos poliittiset päättäjät ja hankintayksiköiden strateginen johto edellyttävät laatua ja vastuullisuutta hankinnoissa ja hankintayksiköt tähän pyrkivät, tulee niitä tukea osaamisen kehittämisessä ja tarjota hyviä toimintamalleja niiden käyttöön. Tähän esimerkiksi Hankinta-Suomi ja Hankintakeino ovat oivallisia välineitä ja niitä tulee hyödyntää.

SOSTE muistuttaa, että suurten hankintayksikköjen, kuten valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden, lisäksi hankintalakia joutuvat nykyisellään soveltamaan myös hyvinkin pienet hankintayksiköt, kuten avustuksia saavat kansalaisjärjestöt. Niiden vastuuhenkilöt tekevät julkisia hankintoja harvoin ja oman toimen ohella, mikä ei mahdollista syvällistä perehtymistä hankintasääntelyyn. Kuitenkin niiden tulee suoriutua aivan samoista vaatimuksista kuin viranomaistenkin.

SOSTE esittää harkittavaksi, että yleishyödylliset yhdistykset ja säätiöt vapautetaan hankintalain soveltamisesta kansallisten hankintojen osalta. Tämä kohtuullistaisi järjestöjen hallinnollista taakkaa siten, että ne voisivat kilpailuttaa hankintansa vapaamuotoisemmin, millä monissa tapauksissa voitaisiin saavuttaa parempi panos-hyötysuhde kuin muotoihin lukituilla prosesseilla. Vaikka hankintalakia ei sovellettaisi, tulee hankintojen olla kontrolloitua. Järjestöjen hankintayksikköasema perustuu käytännössä yleensä niiden saamiin avustuksiin. Siksi luonteva ja riittävä lähtökohta on, että niiden avustusvaroin rahoitettavia hankintoja koskevat raja-arvot ja menettelyvaatimukset perustuisivat avustusviranomaisten linjauksiin.

Väätämäinen Kirsi
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry